

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 01.07.2019 по 05.07.2019

2019/24

Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF NOVAYA GAZETA AND MILASHINA v. RUSSIA (Application no. 4097/06)
Зміст:	<p>Заявники цій справі – газета «Новая Газета» (компанія-заявник) та журналістка, опублікували статтю, тематика якої стосувалася обставин аварії на атомному підводному ракетному крейсері К-141 «Курськ» 12 серпня 2000 року.</p> <p>Авторка статті жорстко піддавала критиці рішення органів влади припинити розслідування обставин аварії через відсутність доказів вчинення злочину. Окрім іншого, вона зауважувала, що експертний висновок В.К. (головний судово-медичний експерт Міністерства оборони Росії) був «зручним» для офіцерів військово-морського флоту (ВМФ), які прибули для проведення рятувальної операції, оскільки в ньому зазначалося, що причинно-наслідкового зв'язку між запізненням початку рятувальної операції та загибеллю осіб на борту немає; авторка статті зазначила, що висновок В.К. не був науково обґрунтованим, а наявність військового звання ставила під сумнів неупередженість до офіцерів, які провадили рятувальну операцію.</p> <p>Надалі В.К., який, окрім іншого, здійснював керівництво над роботою групи експертів щодо розслідування обставин аварії та загибелі членів екіпажу крейсера, звернувся до суду з позовом про захист честі, гідності та ділової репутації до заявників.</p> <p>6 листопада 2003 року Басманний районний суд повністю відхилив скаргу В.К.</p> <p>14 травня 2004 року Московський міський суд скасував попереднє рішення суду в порядку апеляції та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції.</p> <p>6 грудня 2004 року районний суд при повторному розгляді частково задовольнив позов В.К. про захист честі, гідності та ділової репутації, зазначивши, що тягар доказування правдивості поширених статтею відомостей лежить на відповідачах.</p> <p>Районний суд зобов'язав компанію-заявника сплатити близько 50 000 рублів, а заявницю – 5000 рублів на користь позивача В.К. та судові витрати.</p> <p>Компанія-заявник подала апеляцію, в якій скаржилась на порушення статті 10 Конвенції, оскільки стаття містила погляди журналіста та оціночні судження щодо питання, яке становило суспільний інтерес.</p> <p>19 липня 2015 року апеляційна скарга компанії-заявника була</p>

	<p>залишена без задоволення, а рішення суду від 6 грудня 2004 року без змін.</p> <p>23 березня 2016 року компанія-заявник переказала на рахунок виконавця присуджену до сплати грошову суму на користь В.К. плюс судові витрати.</p> <p>Невідомо, чи сплатила присуджену судом В.К. суму заявниця.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF R.S. v. HUNGARY <i>(Application no. 65290/14)</i>
Зміст:	<p>У березні 2010 року заявник потрапив у бійку на автостоянці перед нічним клубом, очевидно, перебуваючи під впливом алкоголю або наркотичних речовин. Інформація про цю подію була направлена до відділку поліції.</p> <p>Заявник стверджував, що близько третьої години ночі він та його дівчина перебували в автомобілі на узбіччі, в той час до них підійшли працівники патрульної поліції. Відповідно до матеріалів справи заявник відмовився пройти тест на вміст алкоголю. Після перевірки даних про особу та огляду заявника заарештовано заарештували і доставили в наручниках до відділку поліції для проведення допиту за підозрою у вчиненні злочину.</p> <p>Згідно зі звітами поліції заявник перебував під впливом алкоголю або наркотичних речовин.</p> <p>У відділку поліції заявник почав словесно ображати його працівників, внаслідок чого до нього знову застосували наручники. Зі слів заявника, на його ноги було також надягнуто спеціальні обмежувачі, через що він зазнавав страждань; надалі заявника у супроводі чотирьох працівників поліції було доставлено на станцію швидкої допомоги для проходження тесту на вміст алкоголю.</p> <p>Заявник повідомив лікаря, що він не може надати певні зразки для аналізів, у зв'язку з чим офіцери поліції просили провести катетеризацію. В результаті така процедура була проведена, як і відбір зразка крові.</p> <p>Пізніше заявник скаржився до органів влади на жорстоке поведіння</p>

	<p>працівників поліції. В процесі розгляду скарги було проведено допит заявника, працівників поліції, чергового водія лікарні та медичний персонал. Хоча всі свідки заявили, що заявник перебував у стані сп'яніння, виникло дві суперечливі версії подій.</p> <p>Відповідно до першої версії, висловленої поліцією, заявник добровільно погодився на відібрання зразків для аналізу і не заперечував проти процедури перед її початком. Але його подальша агресивна поведінка змусила працівників поліції фізично утримувати заявника та застосувати наручники для завершення процедури.</p> <p>За версією ж заявника, він не надавав згоди на ці процедури. До того ж він стверджував, що працівники поліції застосували спеціальні обмежувачі для ніг під час події.</p> <p>Органи влади відхилили скарги заявника, прийнявши версію подій працівників поліції – заявник надав згоду на процедуру відібрання зразків для аналізів, а його фізичне утримання було законним задля запобігання ушкодженням.</p> <p>Заявник оскаржив таке рішення, проте в липні 2014 року його скарги були відхилені.</p> <p>У листопаді 2011 року заявника було визнано винним у водінні автомобіля в нетверезому стані та призначено покарання у виді одного року і дев'яти місяців позбавлення волі умовно.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>02/07/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>02/07/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF ELECTRONSERVICE-NORD S.A. v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA <i>(Application no. 12918/12)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>За результатами судового провадження Бельцький апеляційний суд 8 грудня 2009 року постановив остаточне рішення, яким зобов'язав Кадастровий орган зареєструвати право власності на нерухомість за компанією-заявником, приватизовану в 1999 та 2004 роках.</p> <p>У невстановлену дату відповідач у справі подав заяву щодо перегляду рішення від 8 грудня 2009 року, вимагаючи його скасування, оскільки відповідно до технічного висновку від 25 травня 2009 року предмет спору не було класифіковано як нерухоме майно.</p> <p>24 серпня 2010 року Бельцький апеляційний суд відхилив заяву про перегляд, мотивуючи це тим, що інформація, яка містилася</p>

	<p>в технічному висновку від 25 травня 2009 року, не була новою або такою, що не могла бути отримана до постановлення рішення.</p> <p>22 грудня 2010 року Верховний суд скасував обидва рішення та направив справу на новий розгляд.</p> <p>16 листопада 2011 року Кишинівський апеляційний суд повторно розглянув заяву про перегляд та задовольнив її.</p> <p>Суд обґрунтував свої мотиви доводами, які не були наведені в заяві про перегляд відповідачем.</p> <p>Він скасував рішення суду від 8 грудня 2009 року та направив справу на новий розгляд.</p> <p>16 серпня 2012 року Єдинецький районний суд, після розгляду справи по суті, знову ухвалив рішення на користь компанії-заявника та зобов'язав Кадастровий орган зареєструвати право власності на предмет спору, приватизований компанією-заявником у 1999 та 2004 роках за ними.</p> <p>Кадастровий орган подав апеляційну скаргу на зазначене рішення; станом на цей час триває апеляційний перегляд справи.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>02/07/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>02/07/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF MITITELU AND ANTONOVICI v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA (Application no. 15989/11)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>У липні 1999 року німецька поліція знайшла труп громадянина Молдови біля річки поблизу м. Гамбург. Під час розслідування було встановлено особу А.Б., який проживав у будинку разом із жертвою. Після допиту німецькою поліцією підозрюваний у цій справі А.Б. розповів, що заявники нанесли чоловікові тілесні ушкодження та задушили його. А.Б. вказав, що він лише допомагав заявникам переносити тіло жертви і не бачив, як її скинули в річку, проте йому було відомо, що заявники попередньо прив'язали до тіла жертви жердину. Ймовірно, метою вбивства було заволодіння п'ятьма тисячами німецьких марок, які вбитий віддав на зберігання сім'ї, що мешкала в Німеччині. Заявники намагалися маніпулювати членами сім'ї, повідомивши їм, що вбитий нібито заарештований в іншій частині Німеччини, а тому йому потрібні ті гроші.</p> <p>У процесі кримінального провадження в Молдові суд у порядку</p>

	<p>міжнародного співробітництва викликав для допиту сімох свідків, включно з А.Б.; однак жоден із свідків не був безпосередньо допитаний в суді, і причин неявки надано також не було.</p> <p>29 грудня 2008 року суд першої інстанції виправдав заявників за обвинуваченням у вбивстві, оскільки єдиним доказом вбивства були свідчення А.Б., який сам був підозрюваним у цій справі, а тому він мав особистий інтерес звинуватити у вчиненому саме заявників; окрім іншого, суд не допитав А.Б., заявники не були присутні під час допиту німецькою поліцією А.Б., а тому не могли ставити запитань. Проте заявників було визнано винними у вчиненні шахрайства через те, що вони обманним шляхом заволоділи грошовими коштами, переданими жертвою на зберігання сім'ї в Німеччині.</p> <p>25 лютого 2010 року апеляційний суд задовольнив апеляційну скаргу сторони обвинувачення у справі заявників та скасував виправдання заявників у вчиненні умисного вбивства, визнавши докази А.Б. належними та достатніми.</p> <p>18 січня 2011 року Верховний суд відхилив касаційну скаргу заявників і залишив у силі вирок суду апеляційної інстанції.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>02/07/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>02/07/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF ANTONOV AND OTHERS v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND RUSSIA</u> <i>(Applications nos. 315/10, 1153/10 and 1158/10)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справи заявників були об'єднані у зв'язку з подіями, що мали місце на території «Придністровської Молдавської Республіки», та з приводу «діяльності незаконно утворених органів влади».</p> <p>Обставини справ заявників можна викласти так:</p> <p>1) <i>скарги за статтею 3 Конвенції:</i> перший заявник у своїх трьох скаргах стверджував про неналежні умови перебування під вартою;</p> <p>2) <i>скарги за пунктом 1 статті 5 Конвенції:</i> заявники скаржились, що їх затримання обґрунтовувалося рішеннями незаконно утворених органів влади «Придністровської Молдавської Республіки»;</p> <p>3) <i>скарги за статтею 8 Конвенції:</i></p>

	<p>Деякі із заявників скаржилися, що під час ув'язнення їм не дозволяли побачень з родичами;</p> <p>4) скарги за статтею 13 Конвенції:</p> <p>Заявники скаржилися, що вони не мали ефективних засобів правового захисту щодо своїх скарг за статтями 3, 5 та 8 Конвенції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) Молдовою.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції Російською Федерацією.</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) Молдовою.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції Російською Федерацією.</p> <p>Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) Молдовою.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції Російською Федерацією.</p> <p>Відсутність порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) Молдовою.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції Російською Федерацією.</p>
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF PANTELEICIUC v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND RUSSIA (Application no. 57468/08)
Зміст:	<p>Заявник займався фермерським господарством (вирощував та продавав картоплю).</p> <p>5 лютого 2008 року він разом зі своїм братом прибув до с. Варниця, розташованого на околиці м. Бендери. Місто перебувало під контролем «органів влади» «Придністровської Молдавської Республіки», а с. Варниця – під контролем органів влади Молдови.</p> <p>5 лютого 2008 року близько 14 годин 30 хвилин, поки заявник продавав картоплю в с. Варниця з дозволу місцевих органів влади, до нього підійшли працівники митного органу «Придністровської Молдавської Республіки». Вони почали вимагати показати документи на товар, що реалізовував заявник, зокрема докази сплати податків з такої реалізації товарів «Придністровській Молдавській Республіці».</p> <p>Заявник пояснив, що в нього є всі необхідні для продажу картоплі документи, а податки він сплачує до місцевих органів влади Молдови у Варниці. Після цього на місце події прибули ще двоє працівників митної служби «Придністровської Молдавської Республіки». Надалі, коли брат заявника сказав, що викличе поліцію Молдови, на заявника</p>

вчинили напад працівники митної служби «Придністровської Молдавської Республіки».

Надалі митні органи «Придністровської Молдавської Республіки» конфіскували автомобіль заявника разом із товаром. Зі слів заявника, там був присутній і офіцер поліції Молдови, проте він не втручався в цю ситуацію.

6 лютого 2008 року Бендерський міський суд (суд «Придністровської Молдавської Республіки») визнав заявника винним у вчиненні адміністративного правопорушення, оскільки той чинив опір працівникам митної служби, та призначив йому покарання у виді трьох діб адміністративного арешту. За твердженнями заявника, слухання справи відбувалось російською мовою, якою він володів обмежено, та за відсутності перекладача. Окрім іншого, призначений судом адвокат був присутній лише на судовому засіданні і взагалі не надавав йому допомоги. Заявникові також не було надано ні протоколу його затримання перед судом, ні рішення суду від 6 лютого 2008 року.

Рішення підлягало негайному виконанню, а тому заявника було звільнено у зв'язку з відбуттям адміністративного арешту ввечері 8 лютого 2008 року. Він зміг повернути свій автомобіль і товари цього ж дня.

15 лютого 2008 року заявник подав скорочену апеляційну скаргу на рішення суду, зазначивши, що він подасть повну скаргу після того, як отримає копію рішення суду; 17 березня 2008 року заявник отримав на свій запит копію рішення суду.

18 березня 2008 року Верховний суд «Придністровської Молдавської Республіки» скасував рішення суду попередньої інстанції у зв'язку з незазначенням місця вчинення злочину та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції. Заявника не було поінформовано про таке рішення.

27 травня 2008 року за допомогою факсу заявник отримав листа, датованого 12 травня 2008 року, про судові слухання у Верховному суді «Придністровської Молдавської Республіки», призначене на 10 годину того ж дня. У зв'язку з невчасним отриманням інформації про дату судового засідання заявник на ньому не був. Суд відхилив скаргу заявника на рішення від 6 лютого 2008 року, встановивши, що його було затримано в межах м. Бендери після невиконання наказу митної служби «Придністровської Молдавської Республіки».

6 лютого 2008 року брат заявника подав кримінальну скаргу від імені заявника до різних органів влади Молдови, включаючи Генеральну прокуратуру, стверджуючи про незаконність арешту заявника офіцерами «Придністровської Молдавської Республіки».

	<p>Окрім іншого, брат заявника звертався до органів влади «Придністровської Молдавської Республіки», представництв інших країн у Молдові, включаючи Російську Федерацію. Зокрема, брат заявника звертався до комісії з питань врегулювання конфлікту на території «Придністровської Молдавської Республіки» з проханням втрутитись у вирішення ситуації; у зв'язку з таким втручанням автомобіль заявника й товар були йому повернуті.</p> <p>28 лютого 2008 року молдавський відділок поліції м. Бендери розпочав розслідування факту викрадення заявника офіцерами «Придністровської Молдавської Республіки». Декілька свідків підтвердили факт затримання заявника офіцерами «Придністровської Молдавської Республіки», якого посадили в автомобіль і відвезли.</p> <p>Однак, у зв'язку з неможливістю ефективного розслідування органами прокуратури Молдови викладених у скарзі фактів щодо заявника, оскільки територія, на якій мали місце події, перебуває під контролем «Придністровської Молдавської Республіки», таке розслідування було припинено.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення пунктів 1 та 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) Молдовою.</p> <p>Порушення пунктів 1 та 3 статті 6 Конвенції Російською Федерацією.</p>
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Комітет)
Назва:	<p>CASE OF RYABININA AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 50271/06 and 8 others – see appended list)</p>
Зміст:	<p>Заявники скаржились на різні обмеження, які були запроваджені місцевими органами влади щодо місця, часу або способу проведення публічних заходів. Деякі заявники також стверджували про відсутність ефективного засобу правового захисту в цій ситуації та/або незаконність застосованого до заявників арешту.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо заяви № 6737/11.</p> <p>Порушення статті 11 Конвенції (право на свободу зібрань та об'єднань) щодо всіх заявників.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) щодо заяв № 24121/07, № 6737/11, № 74971/11 та № 64746/13.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF GORLOV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 27057/06 and 2 others – see list appended)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася дотримання права на повагу до приватного та сімейного життя осіб, які відбувають покарання.</p> <p>Так, відповідно до обставин справи всі заявники були поміщені до виправних установ/колоній, оскільки були визнані винними у вчиненні злочинів.</p> <p>Кожен із заявників відбував покарання в окремій камері, але їх усіх об'єднувало те, що тюремна охорона (зокрема, жінки) постійно спостерігали за ними з допомогою відеопристроїв, розташованих у їхніх камерах таким чином, що було видно всю площу камери, включно з ліжком; у деяких випадках проглядалась частина санітарно-гігієнічної зони камери.</p> <p>Заявники стверджували, що постійний відеонагляд, який час від часу здійснювали жінки-охоронці, становив втручання в їхнє право на приватне життя.</p> <p>У невстановлену дату один із заявників подав скаргу до районного суду, стверджуючи, що постійний відеонагляд, зокрема жінками-охоронцями, є принизливим. У липні 2013 року районний суд відхилив скаргу заявника, зазначивши, що такий відеонагляд не порушував гідності заявника, а жінки-охоронці виконують свої посадові обов'язки.</p> <p>Один із заявників також скаржився на неналежні умови ув'язнення з огляду на неможливість виконувати фізичні вправи на вулиці взимку, оскільки органи влади відмовилися забезпечити його зимовим взуттям.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 8 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Комітет)

Назва:	CASE OF POPOV v. RUSSIA (Application no. 25082/06)
Зміст:	Заявник стверджував, що працівники поліції катували його з метою отримати зізнавальні свідчення; зазначив, що розслідування цього факту не було ефективним.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ABBOUD v. BELGIUM (App. No(s).29119/13)
Зміст:	<p>Справа стосувалася надмірної тривалості судового розгляду, в ході якого заявника також було звинувачено у самовільному присвоєнні собі статусу адвоката.</p> <p>До кінця 2002 року заявник працював на посаді судового перекладача, маючи відповідний диплом.</p> <p>Він надавав свої послуги під час судових слухань особам, які потребували державного притулку та безоплатної правової допомоги.</p> <p>Наприкінці 2002 року виникла суперечка між заявником та офісом надання правової допомоги французькомовної ради адвокатів Брюсселя щодо рахунків, які він надав.</p> <p>Надалі, в жовтні 2003 року, проти заявника була подана заява про вчинення ним шахрайських дій, а саме: незаконного позиціонування себе як адвоката та висунення фальшивих звинувачень. У 2011 році справа за обвинуваченням заявника була передана до суду. Заявник безуспішно стверджував, що справа за його обвинуваченням має бути закрыта у зв'язку з недотриманням розумних строків.</p> <p>У 2014 році суд першої інстанції призначив заявникові покарання за пред'явленим обвинуваченням у виді двох років позбавлення волі та сплати штрафу в розмірі 11 000 євро.</p> <p>У 2016 році суд апеляційної інстанції вказав, що строк притягнення до відповідальності минув; він також підтримав попередні висновки суду в частині обвинувачення в неправомірному присвоєнні заявником собі статусу адвоката. Заявника було зобов'язано сплатити символічну суму в розмірі одного євро та встановлений законом</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	відсоток і судові витрати в цивільному провадженні (165 євро в суді першої інстанції та 165 євро в суді апеляційної інстанції).
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ÖNAL v. TURKEY (No. 2) (App. No(s).44982/07)
Зміст:	У грудні 1999 року видавництво заявника опублікувало біографію Hüseyin Baybaşın – бізнесмена курдського походження, обвинуваченого в незаконному обігу наркотичних речовин та участі в Робочій партії Курдистану. 22 березня 2000 року прокурор висунув заявникові обвинувачення в образі та наклепі на Президента, Республіку та службу національної безпеки у зв'язку зі змістом цієї книги. 7 лютого 2006 року суд визнав заявника винним за пред'явленим обвинуваченням і призначив покарання у виді штрафу. 3 квітня 2007 року суд касаційної інстанції підтримав попереднє рішення суду. Заявник скаржився, що його засудження становило порушення його права на свободу вираження поглядів відповідно до статті 10 Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BEŞLEAGĂ v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND RUSSIA (Application no. 48108/07)
Зміст:	У червні 2007 року в Молдові, у тому числі і в с. Коржова, відбулися місцеві вибори. Заявник, який працював водієм швидкої допомоги, висунув свою

	<p>кандидатуру на посаду голови с. Коржови.</p> <p>1 червня 2007 року о 23 годині працівники патрульної міліції зупинили автомобіль швидкої допомоги під керуванням заявника, його документи (молдавський національний паспорт і водійське посвідчення) були вилучені без жодних пояснень.</p> <p>2 червня 2007 року заявник прибув до відділення міліції «Придністровської Молдавської Республіки» з вимогою повернути йому документи. Заявника заарештували й помістили до слідчого ізолятора. Декілька годин потому до нього прийшла невідома особа, яка не назвала своїх даних. Вона допитувала заявника про його роботу та передвиборчу агітацію. Пізніше заявник зрозумів, що то був суддя. Після «розмови» із заявником цей суддя прийняв рішення про визнання його винним у незаконній передвиборчій агітації та призначив покарання у виді п'ятнадцяти діб адміністративного арешту.</p> <p>Заявник також стверджував, що йому не дозволили побачитись із рідними або знайти адвоката; також заявникові не було надано копії рішення суду про адміністративний арешт від 2 червня 2007 року, що унеможливило подачу апеляції.</p> <p>Під час ув'язнення заявник був поміщений у сиру та холодну камеру; їжу давали один раз на день. Родичам не було відомо про місце перебування заявника; вони дізнались про його місцезнаходження лише тоді, коли звернулися до органів місцевої влади за допомогою.</p> <p>17 червня 2007 року заявника було звільнено у зв'язку з відбуттям призначеного покарання; він вимагав надати йому копію рішення суду від 2 червня 2007 року, проте строк для апеляційного оскарження рішення суду вже минув.</p> <p>Зрештою, 6 червня 2007 року заявник подав скаргу до прокуратури Молдови на своє незаконне затримання, проте 4 серпня 2010 року розслідування щодо фактів, викладених у скарзі заявника, було припинено з причини перебування винних у незаконному затриманні осіб на території «Придністровської Молдавської Республіки».</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) Молдовою.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції Російською Федерацією.</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) та пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) Молдовою.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції та пункту 1 статті 6 Конвенції Російською Федерацією.</p> <p>Відсутність порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів) Молдовою.</p>

	<p>Порушення статті 10 Конвенції Російською Федерацією. Відсутність порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) Молдовою. Порушення статті 13 Конвенції Російською Федерацією.</p>
Дата прийняття:	02/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF MELNIC v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA <i>(Application no. 46351/08)</i>
Зміст:	<p>16 січня 1997 року мерія м. Орхей документально підтвердила право власності окремих фізичних осіб на земельні ділянки в місті. З урахуванням цього рішення 3 квітня 1997 року місцева влада засвідчила право брата заявника С. на 0,0569 га землі.</p> <p>13 липня 1998 року С. помер. Після його смерті заявник заволодів його земельною ділянкою та безперервно використовував її для власних потреб.</p> <p>10 вересня 1999 року територіальний відділ кадастрового органу зареєстрував земельну ділянку як належну братові заявника С.</p> <p>31 січня 2000 року мерія міста внесла зміни до свого рішення від 16 січня 1997 року; С. знову було вказано як власника земельної ділянки.</p> <p>15 липня 2005 року мерія м. Орхей подала до суду заяву про анулювання права власності на земельну ділянку С. та заявника. У своїй заяві позивач вказав, що земельна ділянка була надана С. помилково, оскільки йому попередньо була надана від міста квартира, а отже, він не мав права на отримання земельної ділянки. Після переїзду С. до квартири кадастровий орган мав виключити його зі списку осіб, які мали право на отримання ділянки, проте не зробив цього. У невстановлену дату заявник подав до суду заяву про продовження строку прийняття спадщини свого брата С.; обидві заяви були об'єднані в межах одного провадження.</p> <p>15 лютого 2007 року суд відхилив заяву мерії та задовольнив заяву заявника; заявник стверджував, що мерія пропустила строк позовної давності в три роки щодо анулювання права власності С., проте суд не вказав цього аргумента в рішенні, а визнав вимоги місцевої влади необґрунтованими; суд також задовольнив заяву про поновлення строку для прийняття спадщини заявником.</p> <p>4 жовтня 2007 року апеляційний суд скасував попереднє рішення суду та задовольнив заяву мерії міста, і скасував право власності С. на</p>

	<p>земельну ділянку, тому що вона була надана помилково. Окрім іншого, суд відхилив заяву про поновлення строку для прийняття спадщини, оскільки такий строк було пропущено без поважних причин.</p> <p>12 березня 2008 року Верховний суд залишив у силі рішення апеляційного суду.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF SVITLANA ILCHENKO v. UKRAINE (Application no. 47166/09)
Зміст:	<p>Заявниця була власницею гаража, розташованого в дворі її багатоквартирного будинку, зареєстрованого на її ім'я в лютому 1995 року. Фактично вона використовувала гараж і землю, що розташована під ним, з 1980-х років.</p> <p>У 2002 році місцеві органи влади почали планувати розвиток комерційної забудови, включно на ділянці під гаражем.</p> <p>Заявниці пропонували домовитись про компенсацію за знесення гаража неофіційно, однак вона відмовилась.</p> <p>Судове провадження щодо обов'язку заявниці знести гараж розпочалось у 2003 році.</p> <p>У 2004 році суд першої інстанції відхилив заяву місцевої влади про демонтаж гаража заявницею, проте рішення суду було скасовано судом апеляційної інстанції та постановлено зобов'язати її звільнити самовільно захоплену земельну ділянку шляхом знесення гаража.</p> <p>Апеляційний суд вказав, що строк набувальної давності в п'ятнадцять років у цьому випадку не підлягає застосуванню, оскільки обраховується з моменту набрання чинності Земельним кодексом України; право користування земельною ділянкою заявниці не було оформлено.</p> <p>У серпні 2005 року державні виконавці гараж демонтували.</p> <p>У лютому 2006 року Верховний Суд України скасував обидва рішення судів та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції для визначення статусу земельної ділянки, на якій було розташовано гараж.</p> <p>У травні 2007 року в ході повторного розгляду справи заявниці було</p>

	<p>встановлено, що вона мала тимчасовий дозвіл на будівництво гаража, а дозвіл на ділянку їй не видавався, тому їй було зобов'язано звільнити ділянку.</p> <p>Верховний Суд України 2009 року підтримав це рішення суду.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/07/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF KANNA AND TSYGANOK v. UKRAINE</u> (Applications nos. 24751/10 and 63824/10)
Зміст:	<p>Заявники скаржились на незаконність, несправедливість та надмірну тривалість досудового тримання їх під вартою.</p> <p>Другий заявник стверджував, що тривалість кримінального провадження щодо нього не відповідала вимозі розумного строку.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо обох заявників.</p> <p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції щодо обох заявників.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо другого заявника в частині надмірної тривалості кримінального провадження щодо нього.</p>
Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/07/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF AKYMENKO v. UKRAINE</u> (Application no. 32567/11)
Зміст:	<p>26 липня 2010 року заявника затримали за підозрою в ухиленні від сплати податків. Його досудове тримання під вартою було продовжено декілька разів. Так, 18 лютого 2011 року Апеляційний суд Сумської області продовжив обраний раніше запобіжний захід до 9 місяців (до 25 квітня 2011 року).</p> <p>22 квітня 2011 року суддя Апеляційного суду Сумської області постановив ухвалу про продовження тримання під вартою заявника до 12 місяців. Рішення оскарженню не підлягало.</p>

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).
Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF KURT v. AUSTRIA (Application no. 62903/15)
Зміст:	<p>У липні 2010 року заявниця звернулася до поліції у зв'язку з тим, що чоловік застосував до неї насильство. Вона стверджувала, що чоловік її бив уже декілька років, і ситуація погіршувалась. Поліція зазначила, що в заявниці були наявні сліди тілесних ушкоджень. Надалі було видано заборонний припис чоловікові заявниці Е. Цей припис забороняв Е. наближатись до їхнього спільного будинку, а також до будинку батьків заявниці впродовж 14 днів. Е. виконував умови припису, і нових повідомлень про випадки домашнього насильства не надходило.</p> <p>Незважаючи на відмову заявниці надати свідчення, 2011 року суд визнав Е. винним у нанесенні тілесних ушкоджень та особливо небезпечній поведінці і призначив йому покарання у виді трьох місяців позбавлення волі зі встановленням іспитового строку на три роки.</p> <p>До травня 2012 року до поліції нових повідомлень про випадки насильства Е. над заявницею не надходило.</p> <p>У травні 2012 року заявниця звернулася до суду із заявою про розлучення. Цього ж дня вона повідомила в поліцію про зґвалтування її чоловіком і про його погрози; вказала, що він її бив, іноді бив дітей. Заявниця боялася свого чоловіка і заявила, що хоче захистити себе та своїх дітей; поліція знову видала заборонний припис Е.</p> <p>Два дні потому Е. прийшов до поліції, вимагаючи надати йому можливість поспілкуватися з його дітьми. Користуючись моментом, поліція провела опитування Е., зокрема, чи бив він своїх дітей. Е. вказав, що декілька разів бив дітей, проте заради «виховної мети» і без агресії; відзначив, що його діти є для нього всім.</p> <p>25 травня 2012 року Е. прийшов до школи, де навчались його діти А. та Б. і запитав учительку, чи може він поспілкуватись зі своїм сином наодинці. Вчителька, яка пізніше вказала, що не була поінформована про проблеми в сім'ї, погодилась. Коли А. не повернувся до класу, вчителька почала його шукати. А. знайшли в шкільному підвалі,</p>

	<p>застреленим у голову. Його сестра Б., яка була свідком подій, поранена не була.</p> <p>Поліція негайно видала ордер на арешт і розпочала розслідування, однак пізніше Е. був знайдений мертвим у своїй машині того ж дня. Він вчинив самогубство з використанням вогнепальної зброї.</p> <p>У лютому 2014 року заявниця ініціювала провадження про притягнення винних осіб до відповідальності. Вона стверджувала, що прокуратурі варто було клопотати про обрання Е. запобіжного заходу у виді тримання під вартою до суду, як тільки вона звернулася до поліції за фактом домашнього насильства та ризику завдання шкоди її сім'ї. Зокрема, заявниця заявляла вимогу про стягнення моральної шкоди.</p> <p>У листопаді 2014 року суд відхилив скаргу заявниці, зазначивши, що, маючи на руках відповідну інформацію, органи влади не вбачали ризику для життя А.</p> <p>Подані апеляційна та касаційні скарги заявниці також були відхилені у січні та квітні 2015 року відповідно.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 2 Конвенції (право на життя).
Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF KORBAN v. UKRAINE (Application no. 26744/16)
Зміст:	<p>Заявник, Геннадій Корбан, з 19 березня 2014 по 24 березня 2015 року займав посаду заступника Голови – керівника апарату Дніпропетровської обласної державної адміністрації. В липні 2015 року він став лідером нової політичної партії «Укроп».</p> <p>Справа стосувалась арешту заявника після відкриття щодо нього декількох кримінальних проваджень.</p> <p>У перших двох провадженнях заявник підозрювався у викраденні посадової особи. В серпні 2015 року третє кримінальне провадження було відкрито за підозрою у привласненні коштів благодійного фонду. В жовтні 2015 року четверте відкрите кримінальне провадження стосувалося скарг члена виборчої комісії на телефонні погрози заявника.</p> <p>У контексті перших трьох проваджень 31 жовтня 2015 року заявника</p>

було затримано в його будинку підрозділом спецназу, які зламали двері на відмову заявника їх відчинити. Заявника затримали без ухвали суду максимум на три дні.

Після спливу триденного строку, 3 листопада 2015 року заявник постав перед судом, і надалі його звільнили в залі суду. Відразу після цього заявника було знову негайно затримано у зв'язку з відкриттям четвертого кримінального провадження.

Наступні сім місяців заявник почергово перебував під вартою та домашнім арештом.

7 грудня 2015 року заявника було доставлено до лікарні, де він був на стаціонарному лікуванні через гіпертонічний криз, гострий коронарний синдром та нестабільну стенокардію.

25 грудня 2015 року заявника доставили до Інституту ім. Амосова для медичного обстеження.

Цього ж дня заявникові було проведено термінове оперативне втручання на серці. Близько 21 години операція була завершена, і заявника перевели до відділення інтенсивної терапії. О 22 годині 15 хвилин цього ж вечора слідчий намагався вручити заявникові копію клопотання про зміну запобіжного заходу з домашнього арешту на тримання під вартою. Заявник відмовився від ознайомлення, зважаючи на слабкість, пізній час і відсутність адвокатів.

26 грудня 2015 року о 9 годині ранку слідчий суддя розпочав судові засідання щодо розгляду клопотання слідчого про зміну заявникові запобіжного заходу. Сторона захисту стверджувала, що заявник перебуває у післяопераційному стані і його лікування буде тривати від 7 до 10 днів. Слідчий наполягав на відсутності перешкод для прибуття заявника до суду.

Об 11 годині 47 хвилин суддя оголосив перерву в судовому засіданні до 15 години і зобов'язав заявника прибути на розгляд клопотання.

О 15 годині 7 хвилин заявника було доставлено до суду на інвалідному візку.

О 17 годині 21 хвилині суд задовольнив клопотання сторони захисту провести судово-медичну експертизу та з'ясувати, чи може заявник брати участь у судових засіданнях. Справу було відкладено до 20 години 30 хвилин. О 20 годині 30 хвилин суддя продовжив слухання справи за відсутності заявника. Відповідно до тверджень сторони захисту стан здоров'я заявника погіршився. Оскільки судово-медична експертиза виконана не була, суддя оголосив перерву в судовому засіданні до 9 години 30 хвилин 27 грудня 2015 року.

26 грудня 2015 року на запит сторони захисту лікар Інституту вказав, що заявник потребує післяопераційного лікування в умовах стаціонару та спостереження в кардіолога; лікар зазначив, що

складно відповісти, чи може заявник брати участь у судових засіданнях. Того ж дня на аналогічний запит слідчого лікарі Інституту надали відповідь, що стан здоров'я заявника задовільний і що його транспортування до судової зали не є ризиком для його здоров'я. Лікарі також вказали, що вони не несуть відповідальності за стан здоров'я їх пацієнтів поза межами Інституту.

7 червня 2016 року заявника було звільнено і зобов'язано не переховуватись від слідства і суду.

У березні 2016 року заявник зізнався у викраденні за першим кримінальним провадженням, підписавши угоду про визнання винуватості, в якій він погоджувався на призначене покарання у виді трьох років в установі відкритого типу із встановленням іспитового строку на один рік та шість місяців. Інші провадження були припинені у вересні 2017 року у зв'язку з відсутністю доказів вчинення злочину.

Заявник подав декілька скарг до ЄСПЛ на порушення статті 3 Конвенції (заборона катування), стверджуючи, що умови його транспортування 2 листопада 2015 року (з м. Києва до м. Чернігова для розгляду питання про обрання запобіжного заходу) були неналежними; скаржився, що він був змушений брати участь у тривалих судових засіданнях з 26 по 28 грудня 2018 року щодо вирішення питання про обрання йому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, у нічний час включно, незважаючи на те, що йому було проведено оперативне втручання на серці (стентування коронарних судин); скаржився, що його було поміщено до металевої клітки під час трьох судових слухань його справи у січні 2016 року.

Відповідно до вимог пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) заявник скаржився, що його затримання 31 жовтня 2015 року та повторне затримання 3 листопада 2015 року були незаконними й свавільними, зокрема в контексті того, що такі заходи були прийняті після спливу більше одного року після порушення перших кримінальних проваджень проти заявника. Зокрема, в аспекті пунктів 3 та 5 статті 5 Конвенції заявник скаржився, що застосовані до нього запобіжні заходи у вигляді тримання під вартою та домашнього арешту не були належним чином обґрунтовані і йому не було забезпечено право на компенсацію у зв'язку з порушеннями статті 5 Конвенції.

Заявник зазначив, що порушені кримінальні провадження проти нього мали політичний мотив і через те, що він став опонентом правлячої політичної партії, а його нова політична партія піддавала останню різкій критиці.

Зрештою, заявник також скаржився, що декілька посадових осіб зробили заяви в медіа, в яких позиціонували його як лідера злочинної організації, винної у вчиненні ряду злочинів, в результаті чого було порушено його право на презумпцію невинуватості.

Щодо статті 3 Конвенції.

ЄСПЛ вказав, що він не ставить під сумнів висновок судово-медичної експертизи про те, що заявник міг бути транспортований за допомогою інвалідного візка без ризику для життя; однак судово-медичною експертизою не розглядалось питання, чи міг заявник брати участь у судових засіданнях (п. 122 рішення).

ЄСПЛ узяв до уваги твердження заявника про те, що він був слабким після операції 25 грудня 2015 року і вимагав не лише належного лікування та догляду, а й відпочинку (п. 123 рішення).

27 грудня 2015 року заявник був зобов'язаний брати участь у судовому засіданні понад 21 годину, в тому числі в нічний час з 27 на 28 грудня.

Суд вважає, що така тривалість судового засідання могла бути важким випробуванням і для людини з міцним здоров'ям; для заявника ж, який перебував у післяопераційному стані, перебування в суді понад 21 годину викликало не лише емоційний та психологічний стрес, а й значну фізичну втому.

Суд також зазначив, що проведення судових засідань у нічний час може бути виправдано лише у випадках крайньої необхідності. У ситуації із заявником така необхідність не мала місця (п. 125–129 рішення).

ЄСПЛ також вказав, що тримання людини в металевій клітці під час судового провадження є таким, що принижує людську гідність, поведженням, і констатував порушення статті 3 Конвенції щодо перебування заявника в металевій клітці під час судових засідань 13, 22 та 25 січня 2016 року.

Щодо статті 5 Конвенції.

ЄСПЛ, розглянувши скарги заявника за цим аспектом, вказав, що Суд застосовує ті самі критерії для оцінки розумності позбавлення волі незалежно від місця застосування запобіжного заходу (або у слідчому ізоляторі, або під домашнім арештом) (п. 157 рішення).

ЄСПЛ, розглянувши скарги заявника, вказав, що рішення судів про застосування до заявника запобіжних заходів у вигляді домашнього арешту й тримання під вартою були неналежним чином обґрунтовані, а тому це становило порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (п. 181 рішення).

	Щодо пункту 5 статті 5 Конвенції ЄСПЛ встановив, що право на компенсацію не забезпечується в українській правовій системі у випадку, коли Суд встановлює порушення статті 5 Конвенції і при цьому немає судового рішення, постановленого національним судом, яким би визнавалась незаконність такого затримання (п. 201 рішення).
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо участі заявника в судовому засіданні 26–28 грудня 2015 року.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції щодо перебування заявника в металевій клітці під час судового засідання 13, 22 та 25 січня 2016 року.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо арешту заявника 31 жовтня 2015 року та його повторного арешту 3 листопада 2015 року.</p> <p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.</p> <p>Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/07/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SOKOLOVSKYY v. UKRAINE (Application no. 6433/18)
Зміст:	<p>Заявник скаржився, що йому не було надано належного медичного лікування під час ув'язнення та що він не мав ефективного засобу правового захисту в цій ситуації.</p> <p>Заявник також скаржився, що його досудове тримання під вартою не було справедливим та належним чином обґрунтованим; окрім іншого, вказував, що його не було забезпечено ефективною процедурою зміни запобіжного заходу на більш м'який.</p> <p>Також заявник скаржився, що йому не було забезпечено права на відшкодування шкоди, завданої незаконним затриманням.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).</p> <p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).</p> <p>Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції.</p>

Дата прийняття:	04/07/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/10/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF ZAPPA S.A.S. v. ITALY</u> (App. No(s).43842/11)
Зміст:	У липні 1972 року компанія-заявник стала власником «Valle Zappa», одного з багатьох риболовних районів, розташованого в лагуні провінції Венеція. У 1989, 1991 та 1994 роках компанії, які займалися рибним промислом у зазначених районах, були проінструментовані фінансовими органами Падуї про зобов'язання звільнити ці райони, оскільки вони є власністю держави.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 01.07.2019 по 05.07.2019 / Відпов. за вип.: Тарасенко О. Ю., Мордас Д. П., Бабанли Р. Ш. – Київ, 2019. – Вип. 24. – 23 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний і довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua